

HARRIKADIE

Poesia egunetako berripapera Ea-Bizkaia

2017ko uztailaren 14tik 16ra

Marraskia azalean azala hitzetan

Mikel Martínez, Irati Agirreazkuenaga, Tartean Teatroa, Loraldia, Isaac Xubín, Errime, Xabier Gantzarain, Uxue Alberdi, Iñaki Zabaleta, Txakur Gorria, Inun, Amaior B. Blasco, Ertza Konpainia, Anticontinente, Ismael Manterola, Karabansarai Konpainia, Yolanda Arrieta, Leire Bilbao, Ana Urkiza, Pello Ramírez, Sahatsa Ramírez, Ainara Azpiazu Axi, Elena Odriozola

EAPOESIAEGUNAK¹⁴

www.eakopoesiaegunak.eus

 @Eakopoesia

gabriel arestiren
etxea

Uztailaren 14a, barikua

20:00etan ANTZEZLAN ZATI AUKERATUAK: Eskolondon
BIBA VOI! DARIO FO ETA FRANCA RAME AKORDUAN
Mikel Martínez eta Irati Agirreazkuenaga, Tartean Teatroa eta Loraldia

20:40ean IRAKURRALDIA: Eskolondon
ERORI DA, ERORI DA GERNIKA LIBRE HURA!
Mikel Martínez

22:00etan ERREZITALDIA: Eskolapen
IZENAK, SAGUTXO BAT ETA ITSASONTZIA
JOSEBA SARRIONANDIAREN POEMAK GALEGOZ
Isaac Xubín

22:30ean KONTZERTUA: Eskolapen
ERRIME

Mikel Martínez

Irati Agirreazkuenaga

Isaac Xubín

Errime

Xabier Gantzarain

Uxue Alberdi

Iñaki Zabaleta

Txakur Gorria

Inun

Uztailaren 15a, zapatua

11:00etan HITZALDIA: Eskolondon
EGUNAK IHESI DOAZ BASAZALDIK BEZALA
MENDIEZ GAINDI
Xabier Gantzarain

13:00etan ERREZITALDIA: Moilan
ALFONSINA ETA ITSASOA
Uxue Alberdi, Iñaki Zabaleta eta Txakur Gorria

15:00etan HERRI-BAZKARIA: Bedaronan

17:30ean KONTZERTUA: Bedaronako plazan
DA NOLA / EGUNSENTITIK
ILUNABARRERA
Inun eta Amañur B. Blasco

20:30ean IKUSKIZUNA: Eskolondon
HARIAK
Ertza Konpainia

23:00etan KONTZERTUA: Eskolapen
ESTOMATOLITO
Anticontinente

Amañur B. Blasco

Asier Zabaleta

Ertza Konpainia

Anticontinente

Ismael Manterola

Elena Odriozola

Jon Maia

Ana Salazar

Gorka Hermosa

Jesús Prieto Pitti

Josu Maroto

Uztailaren 16a, domeka

11:00etan Hitzaldia: Eskolondon
ARTEA LITERATURAREN KONTRA
Ismael Manterola

13:00etan Ikuskizuna: Eskolondon
ELE! LAUAXETA-LORCA
Karabansarai Konpainia

15:00etan HERRI-BAZKARIA: Natxituko bolatokian

17:30ean Ikuskizuna: Natxituko bolatokian
AHO BETE AMETS: HAURRAK, POESIA ETA GU
Yolanda Arrieta, Leire Bilbao, Ana Urkiza, Pello Ramírez, Sahatsa
Ramírez eta Ainara Azpiaz Axi

Yolanda Arrieta

Ana Urkiza

Leire Bilbao

Pello Ramírez

Sahatsa Ramírez

Ainara Azpiaz Axi

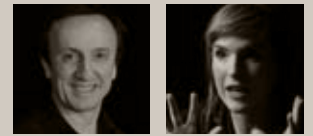

BIBA VOI! DARIO FO ETA FRANCA RAME AKORDUAN

Mikel Martínez aktoreak Dario Foren eta Franca Rameren testu batzuk aukeratu ditu. Berak eta Irati Agirreazkuenagak eramango dituzte eszenara testu horiek, bai irakurraldi dramatizatuaren bidez bai barrikazeta antzeztuetan. Testu zorrotz eta zirikatzaileekin gozatzeko aukera aparta. Urrian joan ziztaigun Dario Fo, eta Franca Rame orain dela lau urte. Teatrogile handi bion ironiak eta salaketek gaurkotasunik ez dute galdu. Inoiz baino beharrezkoagoak izan daitezke gaur egun.

ANTZEZLAN ZATI AUKERATUAK

Mikel Martínez, Irati Agirreazkuenaga, Tartean Teatroa eta Loraldia
20:00etan
Eskolondon
Uztailak 14 (barikua)

ERORI DA, ERORI DA GERNIKA LIBRE HURA!

Aurten dira 80 urte Gernika bonbardatu eta txikitu zutenetik. Gabriel Arestik gogoan izan zuen Gernika sarritan, eta 1971 urtean *Oskorri gaitz* izeneko konposizio luzea eskaini zion, kantaldi-antzerki baterako moldatua. *Euskal Harria* zentsurak gehien zigortu zuen poema liburuan ere, "deabruaren agoan" zegoen. Arestik gogora ekartzen digu berak ezin duela gerrak hartutako Bilbon ibili, lehenago "hil nintzelako Gernikan".

IRAKURRALDIA

Mikel Martínez,
20:40ean
Eskolondon
Uztailak 14 (barikua)

IZENAK, SAGUTXO BAT ETA ITSASONTZIA

Isaac Xubín idazle eta itzulzaile galiziarrek *Tempo de exilio* Joseba Sarrionandiaren poema bilduma galizierara itzuli du. Hain zuen, bilduma horretako poemak eskainiko dizkigu Xubínek, galegoz.

ERREZITALDIA

Isaac Xubín
22:00etan
Eskolapen
Uztailak 14 (barikua)

ERRIME

Errime taldea 2015. urtean sortu zuten Azpeiti eta Zarauzko sei gaztek. Aurretik bertsioak jotzen bazituzten ere, beren kanta sortzen hasteko pausoa eman zuten pasa den urtean. Bere inguruan ikusten dutenaren begirada zorrotz bat eskaini asmo dute beraien kantuek.

KONTZERTUA

Errime (Mikel Zaldúa, Peru Iparragirre, Paul Beitia, Felipe Murillo, Unai Martínez eta Jon Gurrutxaga)
22:30ean
Eskolapen
Uztailak 14 (barikua)

EGUNAK IHESI DOAZ BASAZALDIK BEZALA MENDIEZ GAINDI

Hala ere, zaldiari eskainitako tenplu hori egiten zaizu guztietan harrigarriena. Zaldi burua dirudien harri handi hori erdian, eta zaldia margotuta inguruko harrietan. Zergatik margotu ote zituzten, ari zara pentsatzen, eta arkeologoak bere mementoa dela ikusi du, eta oraingoan ez dizu barkatuko. Beharbada, zuen aurretik etorri diren guztiek bezala, jakin nahi duzue zergatik margotu zituzten. Baietz guk buruarekin. Bada, egia esateko, ez dakigu zergatik margotu zituzten, baina ez al dira zoragarriak zaldi hauek?

Xabier Gantzarainek Kalostra eskola koordinatu zuen. Gaur egun Dinamo Sorgintza Gunea martxan jartzen lanean dihardu.

HITZALDIA

Xabier Gantzarain
11:00etan
Eskolondon
Uztailak 15 (zapatua)

HERRI-BAZKARIA

15:00etan - Bedaronan - Uztailak 15 (zapatua)

ALFONSINA ETA ITSASOA

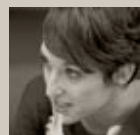

Txakur Gorria

Uxue Alberdi idazle, kazetari eta bertsolariak itzultako eta *Munduko Poesia Kaieretan* berriki euskaraz argitaraturiko Alfonsina Storinoren poemak oinarri hartuta, errezitaldi musikatu egingo dute. Iñaki Zabaletaren eskusoinuak jantziko du errezitaldia, eta *Txakur Gorria* kolektiboko artistek ilustrazioak egingo dituzte zuzenean.

ERREZITALDIA

Uxue Alberdi, Iñaki Zabaleta eta Txakur Gorria (Malen Amenabar eta Mariñe Arceo)
13:00etan. Moilan
Uztailak 15 (zapatua)

DA NOLA / EGUNSENTITIK ILUNABARRERA

2016ko urrian *Da nola* izeneko bigarren diskoa plazaratu zuen Inunek. Hainbat euskal idazleren poema musikatuak dakartza lan berriak, Mirande, Itxaro Borda, Castillo Suárez eta Miren Agur Meaberenak besteak beste. Kontzertu honetan Argibel Euba, Bihotz Gorospe, Dani Tomás eta Ekain Alzola musikarien laguntza izango du Zornotzako bakarlariak.

Amaur B. Blascok, Sarako poeta gazteak, *Egunguentia* bere lehen poesia liburua argitaratu zuen 2016an. *Egunguentia* liburutik ateratako poemak, bakoitza sentimendu ezberdin batek bultzatuta idatzia izan ziren.

KONTZERTU - ERREZITALDIA

Inun (Mikel Inuntziaga, Argibel Euba, Bihotz Gorospe, Dani Tomás eta Ekain Alzola) eta Amaur B. Blasco
17:30ean.
Bedaronako plazan
Uztailak 15 (zapatua)

HARIAK

Dantza garaikideak, giza tamainako panpinen manipulazioak eta Harkaitz Canoren testuek bat egiten dute, benetako jendearen benetako istorioei gorputza emateko. Asier Zabaleta zuzendari eta koreografoaren gidaritzapean, Ertza Konpainiako honako kide hauek arituko dira: Caio Henrique de Souza, Claudio Rojas, Helena Wilhelmsson, Maria Andrés eta Thiago Luiz Almeida.

Askotan pausoz pauso, etxe bat adreiluz adreilu eraikitzen den bezala, nolabaiteko ziurtasuna ematen digun bizitza bat eraikitzen dugu, edozein momentotan dena pikutara joan daitekeela kontuan hartu gabe.

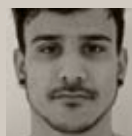
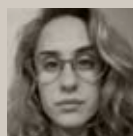
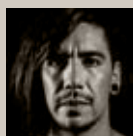
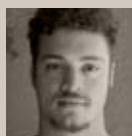
IKUSKIZUNA

Ertza Konpainia (Asier Zabaleta, Caio Henrique de Souza, Claudio Rojas, Helena Wilhelmsson, Maria Andrés eta Thiago Luiz Almeida)

20:30ean.

Eskolondon

Uztailak 15 (zapatua)

ESTOMATOLITO

Xabi Bandini, Mikel Zorrilla, Mikel Isaba eta Alberto Isabak osatzen dute *Anticontinente* taldea. Soinu garbi eta akustikoa proposatuko dute taula gainean, non ahotsak eta naturaltasunak berebiziko garrantzia izango duten. *Anticontinente* bezala sortutako abesti berriak entzun ahal izango dira, laukote berberak aurreko proiektuetan sortutako beste batzuekin: *Kerobia* taldeko abestiak eta *Epílogo* proiektuko kantak.

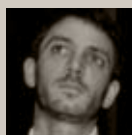
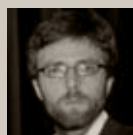
KONTZERTUA

Anticontinente (Xabi Bandini, Mikel Zorrilla, Mikel Isaba eta Alberto Isaba)

23:00etan

Eskolapen

Uztailak 15 (zapatua)

AZKEN OYUA

Zubillaga'tar Karla'ri

Goiz eder onetan erail bear nabe
txindor baten txintak gozotan naukela?
El naiten leyora begiok intz gabe.

Gorbei barna yatort kañoi-ots itzela:
or egazkin-egak odei-lapur doaz.
Guda-gotzon balitzak odolez dakustaz,
euren oin aurrean beredin gudari.
Gaste argi orreik, eutsi lur amari!
Bera baizen onik eztauko ludiak.

Baña, Jaun altsua, orain ken nai nozu?
Bildots baten antzez lotuta naukozu
bearren naunean neure Aberriak?
Aren deia dantzut arma-ots larrian.
Izkillu-tarteko dirdira bizian
mendi goitietan Eriotz betorkit.
Bertan eder dira azkenengo atsak!
Arte adartsu babes-toki bekit,
neure gezi meion eriotz-zauria
txastau dagientzat etsaien erranak!

Zuzentzaren maitez bil diran semeekin
ixuri daidala bizitz-iturria.
Lurra estal bedi odol-larrosakin!
Gozo eta eder gizonen kopetan
aberri-opazko eriotz mosuak!
Zauritu orreik zut, orra mendietan
aintzak zabal ditu esku argituak
ortxe jausi nedin!

(...)

Zubillaga'tar Karla'ri
1928

Lorcaren marrazkia. Titulua: Soledad Montoya
Revista de occidente, Madril, 1928.

Canción del jinete

Córdoba.
Lejana y sola.

Jaca negra, luna grande,
y aceitunas en mi alforja.
Aunque sepa los caminos
yo nunca llegaré a Córdoba.

Por el llano, por el viento,
jaca negra, luna roja.
La muerte me está mirando
desde las torres de Córdoba.

¡Ay qué camino tan largo!
¡Ay mi jaca valerosa!
¡Ay que la muerte me espera,
antes de llegar a Córdoba!

Córdoba.
Lejana y sola.

Fernán Lora

Zaldizkoaren abestia

Córdoba.
Urrun eta bakar.

Behor beltz, ilargi handi,
eta olibak zorroan.
Nahiz bideak ezagutu
ez naiz sartuko Córdoba.

Zelaiz zehar, haizez barna,
behor beltz, ilargi gorri.
Herio dagokit adi
Córdobako dorretatik.

Hau bidearen luzea!
O, neure behor suharra!
Hau da aina hil beharra,
sartu baino lehen Córdoba!

Córdoba.
Urrun eta bakar.

Lauaxetaren itzulpena

Larunbata

Goiz jaiki eta oinutsik ibili nintzen
korridoreetan: lorategietara jaitsi
eta landareei muin eman nien.
Lurraren lurrin garbiak xurgatu nituen
belazean etzanda;
lirio berdez inguraturiko iturrian
bainatu nintzen. Gero, adatsa orraztu nuen,
oraindik urez blai. Jasmin-zuku usaintsuz
lurrindu nituen eskuak. Koartza
erretxin fin batzuek
papur urrekarak ostu zituzten nire gonatik.
Segidan, harizko soinekoa jantzi nuen, arinagoa
gaza bera baino.

Jauzi arin batez atarteraino eraman nuen
lastozko besaulkia.
Nire begiak burdin sarean kakotu ziren, finko.
Burdin sarean finko.
Erlojua mintzatu zitzaidan: goizeko hamarrak.
Etxe barnean, baxera eta kristal-hotsa;
jangela, itzalpean; esku batzuk
mahaizapiak prestatzen.
Kanpoan, eguzki erre,
mailadiaren marmol zuriaren gainean.
Nire begiak burdin sarean finko.
Finko. Zure zain.

Alfonsina Storni
Uxue Alberdiren itzulpena

Elena Odriozolak

(Donostia, 1967)

Alfonsina Storniren *Larunbata* poemari
eginiko ilustrazioa.

Teknika: akrilikoa eta arkatzu

Neurriak: 460 x 25,5 cm.

Taller de comunicacion grafica
liburuan argitaratua, Mexikon, 2012an.

Ilustrazio hau ikusgai egongo da
Eskolondoko 2. pisuan, hitzaldi
aretoan, Poesia Egunetan.

Errepidea

Igelak zeharkatu du errepidea.
Errepideak zeharkatu du igela.

Xomorro poemak eta beste piztia batzuk
Leire Bilbao

Hamaikak

Baloiak bekokian eman dit,
eta, bon-bon!,
atera zaizkit mendi tontor bi:
pomadak elurra dirudi.

Denboraren kanta-kontuak
Yolanda Arrieta

Txori-kaka

Pasatu da txoria
eta azken pintzelada eman du:
plaf!,
koadroa bukatu da.

Nire hiriko poemak
Ana Urkiza

BADAIEZPADAKO ABISUA

Marixane Agerrekoa naiz ni
XVII. mendean
Pierre de Lancrek
errearazitako 16 urteko neska,
eta abisu bat
eman behar dizuet.
Begira,
geroan ere,
egia eztabaidaezinak,
sineskeriak,
behar bezalako ideiak eta portaerak,
zitalkeriak,
zuzentasun politikoa,
derrigorrezko debekuak,
justizia, bakea,
garbiketa egin beharra,
eta halako hitz eta esaerekin,
eta armada tropelekin
agintari moduan
helduko den jendeak,
baliteke
beste inkisizio batzuk
antolatzea.

Joseba Sarrionandia

ADVERTENCIA POR SE ACASO

Eu son Marijane de Aguerre,
unha moza de dezaseis anos
que Pierre de Lancre
mandou queimar
no século XVII.
E veño avisaros de que
debedes ter coidado porque
no futuro tamén
virá xente a falar de verdades incontrovertibles,
supersticions,
ideas e comportamentos correctos,
maldades,
corrección política,
medidas imprescindibles,
xustiza, paz,
a necesidade de limpar
e outras palabras ou frases semellantes,
e chegaran acompañados
de xente armada
con aire imperioso,
tentando instaurar,
talvez,
unha nova inquisición.

Isaac Xubínen itzulpena

Gorputz izan nahi duen hilotza

Gorputz izan nahi duen hilotza
Hosto gabeko haritza
Bazuzagatik dut odol hotza
Urdindu egin dit bizitza

Neguak izoztu dit bihotza
Elurrak zuritu hitza
Gaua luzea, eguna motza
Ai, uda hemen balitza

Amaiur B. Blasco

Oskorri gaitz

Gabriel Aresti: Oskorri Gaitz, 1971 (fragmentua)

(Gabriel Arestiren Literatur Lanak 5, 191. orr. Susa, 1986)

Erori da, erori da Gernika libre hura, eta egin da burjesen habitazio, eta kapitalista zikin guztien eta fazista zikin eta exakrable guztien erretiragune.

Helas, helas, Gernika ziudade libre, ziudade maitea, nola hire kondenazioa ordu batez etorri den.

Helas, helas, ziudade libre, zein baitzen zedaz beztitua, eta purpuraz eta eskarlataz, eta baitzen urreztatua urrez, eta apaindua harri preziatuz eta perlaz: nola ordu batez desolatu dira hain libertade handiak?

Obrero guztiak ere, eta fabriketako proletariadu guztia, eta nekazariak, eta marinelak, eta lanean aritzen diren guztiak ere, urrun egon dira.

Eta haren erretzeko kea ikusi dutenean, deiadarrez jarri dira, honela diotela:

Zein ziudade zen, ziudade libre honen parerik?

Eta errautsa bota dute bere buru-gainetara, eta deiadar egin dute, negarrez, eta lamentazioz daudela, eta honela diotela:

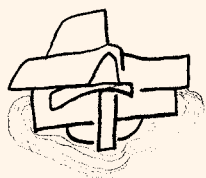
Helas, helas, ziudade libre, zeinetan liberatu izan baitziren fabriketan lan egiten zuten guztiak, haren demokrazia handiagatik, nola ordu batez desegin zen.

Alegera hadi haren gainean, hi eliza, eta zuek, fraile eta apaiz sailduak: ezen Erromako aita santuak epaia eman du hari jarri zenioten hauzian.

Gero hartu zuen zibil batek fusil bat, errota-harri handi bat bezalakorik, eta bota zuen herriaren erdira, honela zioela:

Honelako indarrez destruituko da Gernika ziudade libre, eta ez da gehiagorik aurkituko.

Eta gitarrarien eta musikeroen, eta xirula eta tronpeta soinularen bozik ez da gehiagorik entzungo.

ARTEA LITERATURAREN KONTRA

Historian zehar pintura eta eskultura gai bati lotuta egotea arau hautsi ezina bazen ere, XIX. mendearen bukaeran, arte plastikoak narrazioetik aldentzen hasi ziren berezkoak zituzten ezaugarri-etan sakontzeko. Pinturak bultzatu zuen bilaketa horretan ezaugarri literarioak baztertzeko beharra aldarrikatu zuen, espezifikotasun materialen eta formalen alde. Prozesu honen ondorioz, XX. mendeko abangoardiek arteen arteko harreman berriak proposatu zituzten.

Ismael Manterola, arte irakaslea EHUUn. *Transmisioa XX. mendeko EHko artean*, bere azken liburua.

HITZALDIA

Ismael Manterola
11:00etan
Eskolondon
Uztailak 16 (domeka)

ELE! LAUAXETA-LORCA

Estepan Urkiaga *Lauaxeta* eta Federico García Lorca idazleak hartu dituzte oinarri Jon Maia bertsolariak eta Josu Kamara zuzendariak ikuskizun hau sortzeko. Dantza, musika, testua eta irudiak uztartzen ditu emanaldiak. Jon Maiak eta Ana Salazar aktore eta abeslariak errezitatuko dituzte Lorca eta Lauaxetaren testuak Gorka Hermosa soinu jotzailearen eta Jesus Prieto *Pitti* gitarra jotzailearen laguntzarekin. Josu Maroto ilustratzaileak bertan egingo ditu irudiak zuzenean.

IKUSKIZUNA

Karabansarai konpainia (Jon Maia, Ana Salazar, Gorka Hermosa, Jesus Prieto *Pitti* eta Josu Maroto)
13:00etan
Eskolondon
Uztailak 16 (domeka)

HERRI-BAZKARIA

15:00etan
Natxituko bolatokian
Uztailak 16 (domeka)

AHO BETE AMETS: HAURRAK, POESIA ETA GU

Ampi

Yolanda Arrieta, Leire Bilbao eta Ana Urkiza idazleek errezitatuko dituzte beren poemak, Pello Ramírez musikariaren eta Sahatsa Ramírez dantzariaren laguntzarekin, Ainara Azpiaz, Ampi, ilustratzaileak zuzeneko irudiak egiten dituen bitartean.

IKUSKIZUNA

Yolanda Arrieta, Ana Urkiza, Leire Bilbao, Pello Ramírez, Sahatsa Ramírez eta Ainara Azpiaz
17:30ean - Natxituko bolatokian
Uztailak 16 (domeka)

